Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0315

Dwustronna klauzula ochronna przewidziana w Umowie o partnerstwie UE–MERCOSUR oraz w Umowie przejściowej w sprawie handlu UE–MERCOSUR w odniesieniu do produktów rolnych

Poprawki przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 16 grudnia 2025 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającego dwustronną klauzulę ochronną przewidzianą w Umowie o partnerstwie UE–Mercosur oraz w Umowie przejściowej w sprawie handlu UE–Mercosur w odniesieniu do produktów rolnych (COM(2025)0639 – C10-0247/2025 – 2025/0322(COD))[1]

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

[1] Sprawa została odesłana do komisji właściwej w celu przeprowadzenia negocjacji międzyinstytucjonalnych na podstawie art. 60 ust. 4 akapit czwarty Regulaminu (A10-0254/2025).

Poprawka 81
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(2) Umowa ***przejściowa w sprawie handlu*** i umowa ***o partnerstwie mają na celu*** ochronę unijnych ***producentów towarów wrażliwych*** w sektorze rolnym ***przez ograniczenie preferencji do*** kontyngentów taryfowych.	(2) Umowa ***o partnerstwie*** i umowa ***przejściowa w sprawie handlu ograniczą*** ochronę ***producentów*** unijnych ***wytwarzających towary wrażliwe*** w sektorze rolnym***. Należy zatem wprowadzić dwustronne klauzule ochronne w celu ograniczenia zakresu preferencyjnych*** kontyngentów taryfowych ***w przypadku szkody lub groźby szkody***.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(12) Ścisłe monitorowanie wszelkich produktów wrażliwych powinno pomóc w terminowym podejmowaniu decyzji dotyczących ewentualnego wszczęcia dochodzenia, a następnie wprowadzenia środków ochronnych. Dlatego też od dnia wejścia w życie umowy przejściowej w sprawie handlu i umowy o partnerstwie Komisja powinna regularnie monitorować przywóz wszelkich produktów wrażliwych. Monitorowanie należy rozszerzyć na inne produkty lub sektory, jeśli odnośna branża przemysłu Unii wystąpi z należycie uzasadnionym wnioskiem do Komisji.	(12) Ścisłe monitorowanie wszelkich produktów wrażliwych powinno pomóc w terminowym podejmowaniu decyzji dotyczących ewentualnego wszczęcia dochodzenia, a następnie wprowadzenia środków ochronnych. Dlatego też od dnia wejścia w życie umowy przejściowej w sprawie handlu i umowy o partnerstwie Komisja powinna ***stale i proaktywnie*** monitorować przywóz wszelkich produktów wrażliwych. Monitorowanie należy rozszerzyć na inne produkty lub sektory, jeśli odnośna branża przemysłu Unii wystąpi z należycie uzasadnionym wnioskiem do Komisji. ***Co trzy miesiące Komisja powinna przedstawiać sprawozdanie z monitorowania zawierające***

	ocenę wpływu przywozu produktów wrażliwych korzystających na podstawie umowy z preferencyjnego dostępu do rynku, w tym dane dotyczące wielkości przywozu i cen wszystkich produktów wrażliwych, z uwzględnieniem odpowiedniego podziału regionalnego.

Poprawki 21 i 82
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – akapit 1 – punkt 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
5. „poważna szkoda” oznacza istotne ogólne osłabienie pozycji przemysłu unijnego;	5. „poważna szkoda” oznacza istotne ogólne osłabienie pozycji przemysłu unijnego; ***wzrost przywozu danego produktu na warunkach preferencyjnych o ponad 5 % w ujęciu rok do roku w porównaniu do średniej z trzech lat lub spadek średniej ceny importowej danego produktu o ponad 5 % w ujęciu rok do roku będzie uznawany za dowód prima facie poważnej szkody;***

Poprawka 83
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 1 – akapit 1 (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Wyraźne oznaki pogorszenia się sytuacji gospodarczej przemysłu w całej Unii lub na szczeblu państw członkowskich, w tym wzrost przywozu danego produktu na warunkach preferencyjnych o ponad 5 % w ujęciu rok do roku w porównaniu do średniej z trzech lat lub utrzymujące się spadki cen krajowych,

	mogą być wystarczające do wykazania poważnej szkody dla danego sektora i do uzasadnienia wprowadzenia środka ochronnego.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ca) wprowadzenie obowiązku wzajemności w odniesieniu do produktów i norm produkcji;

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. Komisja ***regularnie*** monitoruje unijny rynek produktów wrażliwych, zwłaszcza pod kątem tendencji w przywozie i wywozie, zmian w zakresie produkcji i cen. W tym celu Komisja regularnie współpracuje oraz prowadzi regularną wymianę danych z państwami członkowskimi i przemysłem Unii.	1. Komisja ***stale i proaktywnie*** monitoruje unijny rynek produktów wrażliwych, zwłaszcza pod kątem tendencji w przywozie i wywozie, zmian w zakresie produkcji i cen***, przy wsparciu unijnych centrów monitorowania rynków ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013[1]***. W tym celu Komisja regularnie współpracuje oraz prowadzi regularną wymianę danych z państwami członkowskimi***, Parlamentem Europejskim*** i przemysłem Unii. ***[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające***

rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Na należycie uzasadniony wniosek danego przemysłu unijnego Komisja może rozszerzyć zakres monitorowania, o którym mowa w ust. 1, na wszelkie produkty lub sektory inne niż te, o których mowa w załączniku.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2b. Współpraca i wymiana danych odbywają się zarówno wertykalnie między Komisją a państwami członkowskimi, jak i horyzontalnie między państwami członkowskimi.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 2 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

	2c. Do dnia 1 marca 2026 r. Komisja opracuje i udostępni państwom członkowskim wytyczne techniczne dotyczące wskaźników, parametrów i rodzajów danych, które można monitorować na rynkach na szczeblu krajowym i lokalnym.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Co ***sześć miesięcy*** Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z monitorowania zawierające ocenę wpływu przywozu produktów wrażliwych korzystających z preferencyjnego dostępu do rynku na podstawie umowy. ***Sprawozdania te obejmują*** rynek unijny oraz, w stosownych przypadkach, sytuację w jednym państwie członkowskich lub większej ich liczbie.	3. Co ***trzy miesiące*** Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z monitorowania zawierające ocenę wpływu przywozu produktów wrażliwych korzystających z preferencyjnego dostępu do rynku na podstawie umowy. ***Sprawozdanie to obejmuje*** rynek unijny oraz, w stosownych przypadkach, ***szczególną*** sytuację w jednym państwie członkowskich lub większej ich liczbie.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. W przypadku braku przeciwnych wskazań Komisja traktuje, co do zasady, wzrost przywozu danego produktu z państwa-strony na warunkach preferencyjnych o ponad ***10*** % w ***ujęciu rok do roku*** jako dowód prima facie poważnej szkody lub groźby poważnej szkody dla	3. W przypadku braku przeciwnych wskazań Komisja traktuje, co do zasady, wzrost przywozu danego produktu z państwa-strony na warunkach preferencyjnych o ponad ***5*** % w ***porównaniu ze średnią z trzech lat*** jako dowód prima facie poważnej szkody lub groźby

przemysłu Unii, jeżeli jednocześnie, w oparciu o dostępne dane, średnia cena importowa dla tego przywozu z państwa-strony jest, co do zasady, o co najmniej ***10*** % niższa niż odpowiednia średnia cena krajowa produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych w tym samym okresie.	poważnej szkody dla przemysłu Unii, jeżeli jednocześnie, w oparciu o dostępne dane, średnia cena importowa dla tego przywozu z państwa-strony jest, co do zasady, o co najmniej ***5*** % niższa niż odpowiednia średnia cena krajowa produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych w tym samym okresie.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. W przypadku braku przeciwnych wskazań Komisja traktuje, co do zasady, spadek średniej ceny importowej danego produktu przywożonego do Unii na warunkach preferencyjnych z państwa-strony o ponad ***10*** % w ***ujęciu rok do roku*** jako dowód prima facie poważnej szkody lub groźby poważnej szkody dla przemysłu Unii, jeżeli jednocześnie, w oparciu o dostępne dane, średnia cena importowa tego produktu z państwa-strony jest, co do zasady, o co najmniej ***10*** % niższa niż odpowiednia średnia cena krajowa produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych w tym samym okresie.	4. W przypadku braku przeciwnych wskazań Komisja traktuje, co do zasady, spadek średniej ceny importowej danego produktu przywożonego do Unii na warunkach preferencyjnych z państwa-strony o ponad ***5*** % w ***porównaniu ze średnią z trzech lat*** jako dowód prima facie poważnej szkody lub groźby poważnej szkody dla przemysłu Unii, jeżeli jednocześnie, w oparciu o dostępne dane, średnia cena importowa tego produktu z państwa-strony jest, co do zasady, o co najmniej ***5*** % niższa niż odpowiednia średnia cena krajowa produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych w tym samym okresie.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*

	4a. Przy ustalaniu dowodów prima facie poważnej szkody Komisja nie ogranicza się do progów ilościowych określonych w niniejszym artykule. Wyraźne oznaki pogorszenia się sytuacji gospodarczej przemysłu w całej Unii lub na poziomie państwa członkowskiego, w tym trwały spadek cen krajowych, mogą być wystarczające do wykazania szkody dla sektora i mogą uzasadniać wszczęcie dochodzenia.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. Dochodzenie zostaje zakończone w miarę możliwości w terminie ***sześciu*** miesięcy od dnia, w którym zawiadomienie o wszczęciu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Termin ten może zostać przedłużony o kolejne trzy miesiące w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności, takich jak udział nadzwyczaj dużej liczby zainteresowanych stron lub złożona sytuacja rynkowa. Komisja powiadamia wszystkie zainteresowane strony o każdym takim przedłużeniu terminu, wyjaśniając jego przyczyny. W przypadku gdy dochodzenie dotyczy produktów wrażliwych, Komisja kończy je jak najszybciej, tak by podjąć ostateczną decyzję w terminie ***czterech*** miesięcy od daty opublikowania zawiadomienia o wszczęciu w	3. Dochodzenie zostaje zakończone w miarę możliwości w terminie ***trzech*** miesięcy od dnia, w którym zawiadomienie o wszczęciu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Termin ten może zostać przedłużony o kolejne trzy miesiące w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności, takich jak udział nadzwyczaj dużej liczby zainteresowanych stron lub złożona sytuacja rynkowa. Komisja powiadamia wszystkie zainteresowane strony o każdym takim przedłużeniu terminu, wyjaśniając jego przyczyny. W przypadku gdy dochodzenie dotyczy produktów wrażliwych, Komisja kończy je jak najszybciej, tak by podjąć ostateczną decyzję w terminie ***dwóch*** miesięcy od daty opublikowania zawiadomienia o wszczęciu w

Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 7 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
5. Komisja ocenia wszystkie istotne obiektywne i wymierne czynniki wpływające na sytuację przemysłu Unii, w szczególności stopę i wielkość zwiększenia przywozu danego produktu w ujęciu bezwzględnym i względnym, udział zwiększonego przywozu w rynku krajowym, a także zmiany dotyczące przemysłu Unii w odniesieniu do poziomu sprzedaży, ***produkcji***, ***produktywności***, ***wykorzystania*** mocy produkcyjnych, ***zysków*** i ***strat*** oraz ***zatrudnienia***. Lista ta nie jest wyczerpująca, a w celu ustalenia zaistnienia poważnej szkody lub groźby poważnej szkody Komisja może wziąć pod uwagę również inne istotne czynniki, takie jak zapasy***, ceny***, zwrot zainwestowanego kapitału, przepływy pieniężne, udziały w rynku oraz inne czynniki, które powodują lub mogły wyrządzić poważną szkodę lub grożą wyrządzeniem poważnej szkody dla przemysłu Unii.	5. Komisja ocenia wszystkie istotne obiektywne i wymierne ***wskaźniki gospodarcze i*** czynniki wpływające na sytuację przemysłu Unii, w szczególności stopę i wielkość zwiększenia przywozu danego produktu w ujęciu bezwzględnym i względnym, udział zwiększonego przywozu w rynku krajowym, a także zmiany dotyczące przemysłu Unii w odniesieniu do poziomu sprzedaży, ***w tym ceny***, ***produkcję***, ***produktywność, wykorzystanie*** mocy produkcyjnych, ***zyski*** i ***straty*** oraz ***zatrudnienie***. Lista ta nie jest wyczerpująca, a w celu ustalenia zaistnienia poważnej szkody lub groźby poważnej szkody Komisja może wziąć pod uwagę również inne istotne czynniki, takie jak zapasy, zwrot zainwestowanego kapitału, przepływy pieniężne, udziały w rynku oraz inne czynniki, które powodują lub mogły wyrządzić poważną szkodę lub grożą wyrządzeniem poważnej szkody dla przemysłu Unii.

Poprawki 34 i 86
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 1 – litera b a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ba) Wyraźne oznaki

	pogorszenia się sytuacji gospodarczej przemysłu w całej Unii lub na szczeblu państw członkowskich, w tym wzrost przywozu danego produktu na warunkach preferencyjnych o ponad 5 % w ujęciu rok do roku w porównaniu do średniej z trzech lat lub utrzymujące się spadki cen krajowych, mogą być wystarczające do wykazania poważnej szkody dla danego sektora i do uzasadnienia wprowadzenia środka ochronnego.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
3. W przypadku produktów wrażliwych tymczasowe środki ochronne przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 18 ust. 4, niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż w ciągu ***21*** dni od wszczęcia dochodzenia, aby zapobiec trudnym do naprawienia szkodom dla przemysłu unijnego, w tym w przypadku gdy takie szkody mogą być skoncentrowane geograficznie w jednym państwie członkowskim lub kilku państwach członkowskich.	3. W przypadku produktów wrażliwych tymczasowe środki ochronne przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 18 ust. 4, niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż w ciągu ***14*** dni od wszczęcia dochodzenia, aby zapobiec trudnym do naprawienia szkodom dla przemysłu unijnego, w tym w przypadku gdy takie szkody mogą być skoncentrowane geograficznie w jednym państwie członkowskim lub kilku państwach członkowskich.

Poprawki 36 i 87
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 11 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
1. W przypadku gdy z dochodzenia wynika, że warunki	1. W przypadku gdy z dochodzenia wynika, że warunki

określone w art. 3 ust. 1 są spełnione, Komisja ***może przyjąć*** ostateczne środki ochronne zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18 ust. 3.	określone w art. 3 ust. 1 są spełnione, Komisja ***przyjmuje*** ostateczne środki ochronne zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 18 ust. 3.

Poprawki 64 i 88
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 12a
	Klauzula dotycząca środowiska, zdrowia oraz środków sanitarnych i fitosanitarnych
	1. Komisja wszczyna postępowanie i wdraża środki ochronne na podstawie niniejszego rozporządzenia, jeżeli istnieją wiarygodne dowody, że przywóz objęty preferencjami taryfowymi nie spełnia równoważnych wymogów dotyczących ochrony środowiska, dobrostanu zwierząt, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa żywności lub ochrony pracy, jakie obowiązują unijnych producentów.
	2. W przypadku udokumentowanego ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, w tym stosowania metod produkcji zakazanych w Unii lub niespełnienia wymogów sanitarnych i fitosanitarnych, Komisja może niezwłocznie zawiesić przywóz produktu objętego preferencjami taryfowymi, zgodnie z art. 9 ust. 3. Środki przyjęte na podstawie niniejszego artykułu muszą być konieczne i

	proporcjonalne oraz podlegają przeglądowi zgodnie z art. 12.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 15 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	Artykuł 15a (nowy)
	Środki przeciwdziałające obchodzeniu przepisów
	1. Jeżeli Komisja stwierdzi obchodzenie środków ochronnych przez zmianę tras handlowych, w tym przywóz z krajów będących stronami wyłączonymi spod działania środka ochronnego, może rozszerzyć zakres środka ochronnego na taki przywóz lub zastosować inne niezbędne środki wykonawcze.
	2. Komisja wzmacnia współpracę celną z państwami członkowskimi w obszarze weryfikacji reguł pochodzenia oraz zapewnienia pełnej identyfikowalności przywozu produktów wrażliwych.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Załącznik – ustęp 1 – punkt 14

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
14. Jaja	14. Jaja ***klasy A i B***

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Załącznik – ustęp 1 – punkt 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
15. Albuminy jaj	15. ***Produkty jajeczne – proszek z całych jaj, proszek z żółtek jaj,*** albuminy jaj ***(standardowe, o wysokiej zdolności do ubijania, o wysokiej zdolności żelowania)***

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Załącznik – ustęp 1 – punkt 23 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	23a. Cytrusy: pomarańcze, cytryny i mandarynki